

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 6C/35/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212201195
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Lengyelová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2212201195.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Erikou Lengyelovou v právnej veci žalobcu: S. N. M., M..L..T., B. X, XXX XX Z. R.Č.: XX XXX XXX , právne zastúpený : TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: X. S., I.. XX.XX.XXXX, Z. X. XX, XXX XX Š. za účasti vedľajšieho M. E. T., J. X, Z. , R.: XX XXX XXX, v zastúpení HKP Legal s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, o zaplatenie 70,34 s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žaloba sa **z a m i e t a**.

II. Žalobca je povinný zaplatiť náhradu trov konania 58,15 € právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka , do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 26.01.2012 sa domáhal na tunajšom súde od žalovaného zaplatenia istiny 70,34 € s príslušenstvom.

Súd žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania v sume 58,15 € ako aj trovy právneho zastúpenia k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vec uzavrel tým, že predmetom sporu je istina 70,34 € s príslušenstvom ktorú sumu vzhľadom na vznesenú námietku premlčania žalobcovi nemohol priznať.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a domáhal sa , aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie resp. alternatívne rozsudok zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Poukázal na znenie ustanovenia § 110 ods. 1 a § 558 OZ ako i na obsah dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní dlhu uzavretej medzi účastníkmi. V danom prípade totiž došlo dňa 02.11.2010 k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom aby nastali právne účinky spojené s uznaním podľa § 110 ods. 1 veta 2. OZ, teda k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej lehoty zákon nevyžaduje , aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta 2. OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ, čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky ktoré s nimi zákon spája. Uznanie práva má všetky náležitosti ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má písomnú formu , vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Zároveň žalobca potvrdil vedomosť o premlčaní dlhu a následkami s tým spojenými.

Krajský súd v Trnave uznesením 9Co 19/2014-124 zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na tú skutočnosť, že súd prvého stupňa pochybil, ak na posúdenie danej spornej otázky neaplikoval § 110 ods. 1 , § 558 OZ v dôsledku čoho s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu vec nesprávne právne posúdil a dospel k nesprávnemu právnomu záveru, že predmetný nárok je premlčaný na základe ktorého žalobu zamietol.

Prvostupňový súd na viac žalobu zamietol s odôvodnením, že uzavretie predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku vyhodnotil ako spotrebiteľovi nejasný úkon a to bez bližšieho

opísania uvedeného záveru, bez zamerania sa na ochranu spotrebiteľa či nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa. Ak by ale súd uzavrel, že predmetná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je spotrebiteľskou zmluvou, je potrebné aplikovať ustanovenia právneho poriadku na ochranu spotrebiteľa, Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, Zákon č. 634/1992 o ochrane spotrebiteľa ako i ust. Občianskeho zákonníka týkajúcej sa právnych úkonov a ochrany spotrebiteľa. Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bolo potom dôvodným posúdiť cez prizmu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 53 OZ ktorý ale na vec prvostupňový súd neaplikoval, prípadne posúdiť, či uvedený právny úkon je platný, či je v súlade so zákonom a dobrými mravmi. V konaní je dôvodné zistiť, či žalovanému boli vysvetlené následky uznania záväzku, či im porozumel a aj tak dohodu podpísal (došlo k narušeniu ekonomického správania sa priemerného spotrebiteľa).

Následne súd doplnil vo veci dokazovanie výsluchom svedka V. Z., zamestnanca spoločnosti Kredit Solution Banská Bystrica, ktorý vykonával osobné návštevy u dlžníkov. Žalovaného súd nemohol vypočúť k okolnostiam uzavretia predmetnej dohody z dôvodu, že žalovaný sa zdržiava na neznámom mieste.

Výsledkami vykonaného dokazovania bol zistený nasledovný skutkový a právny stav veci:

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 05.09.2008 medzi postupcom spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany a žalobcom postupca postúpil na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Dňa 23.12.2004 uzatvoril postupca, teda spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Úverové zmluvné podmienky tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Súhlas s obsahom zmluvy a s Úverovými podmienkami vyjadril žalovaný svojim vlastnoručným podpisom na zmluve. Na základe vyššie uvedenej zmluvy poskytol postupca žalovanému úver vo výške 209,12 € na nákup tovaru bližšie špecifikovaného v zmluve. Žalovaný sa zaviazal uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Zmluva má všetky náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 a 3 Zákona č. 258/2011 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Túto skutočnosť tvrdí žalobca. Je nesporné, že medzi postupcom a žalovaným vznikol záväzkový vzťah na základe ktorého postupca poskytol žalovanému úver. Jednoznačne sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z tohto záväzkového vzťahu vznikla povinnosť postupcovi poskytnúť finančné prostriedky žalovanému, čo aj urobil a žalovanému splácať mesačné splátky a dodržiavať ostatné podmienky dohodnuté v zmluve. Žalovaný si túto zmluvnú povinnosť neplnil, čím sa dostal do omeškania s úhradou dlžnej sumy. Nakoľko bol žalovaný v omeškani s úhradou splátok, došlo v zmysle Hlavy 7 Úverových zmluvných podmienok k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru ku dňu ktorý je uvedený v splátkovom kalendári - k 25.05.2006, čím bola platnosť zmluvy v súlade so zmluvnými ustanoveniami ukončená.

V zmysle Hlavy 7 Úverových zmluvných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že ak úrok z poskytnutého úveru bol zmluvne dohodnutý, je v prípade vzniku predčasnej splatnosti úveru klient povinný uhradiť spoločnosti súčasne s úverom aj zmluvnú pokutu.

V zmysle Hlavy 13 Úverových zmluvných podmienok si zmluvné strany dohodli aj zmluvnú pokutu za omeškanie splácania úveru vo výške 8% z omeškanej dlžnej čiastky.

Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky uhradil dlžnú čiastku vo výške 40,-€ dňa 15.03.2011, 50,-€ dňa 11.04.2011. Dlžná suma ku dňu podania žaloby predstavuje 70,34€. Túto sumu žalobca špecifikoval nasledovne:

- suma 27,89,-€ pozostáva z neuhradeného úroku ku dňu zosplatenia vo výške 23,59€ a zo zmluvnej pokuty 3,30 €
- vo zvyšku sa jedná o istinu

Vedľajší účastník M. E. T., v zastúpení HKP Legal s.r.o. vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Žalobca doložil do spisu dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku č. 1193726 ktorú účastníci uzavreli dňa 02.11.2010. Z tejto dohody vyplýva, že žalovaný uznáva čo do právneho dôvodu a výšky záväzkov voči žalobcovi ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom, spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. č. zmluvy XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.12.2004. Podľa bodu 3 tejto dohody vyplýva vyhlásenie osôb ktoré túto dohodu uzavreli, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a o jeho následkoch.

Podľa § 110 ods. 1 veta 2. OZ ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa keď k uznaniu dlhu došlo. Ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Podľa § 558 OZ ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok len, ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Všeobecná premlčacia lehota ktorá je upravená v § 101 OZ je 3 roky s písomným uznaním práva čo do dôvodu a výšky v zmysle cit. § 110 ods. 1 veta 2. OZ je spojený inštitút pretrhnutia premlčacej lehoty tak, že platné uznanie práva zakladá beh novej 10-ročnej premlčacej lehoty a namiesto doteraz uplynulej premlčacej doby začína bežať nová 10-ročná premlčacia doba odo dňa keď k uznaniu práva došlo. Uznanie práva je jednostranný adresovaný hmotnoprávny úkon dlžníka ktorý k svojej platnosti okrem všeobecných náležitostí právnych úkonov v zmysle § 34 a nasl. OZ musí spĺňať i osobitné náležitosti predpísané v citovanom ustanovení, predovšetkým musí byť urobený v písomnej forme (§ 40 ods. 1 OZ) a musí sa týkať tak jeho dôvodu ako jeho výšky.

Výsledkami vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že zmluva ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a na túto zmluvu bolo potrebné aplikovať ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Je nepochybné, že dohoda o uznaní záväzku a uzavretí splátkového kalendára, bola uzatvorená medzi účastníkmi konania zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bola vopred pripravená pre neurčitý počet spotrebiteľov, pretože sa jedná o formulárovú dohodu na ktorú sa dopisovali údaje ktoré individualizovali pôvodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvné strany. V bode 3 tejto dohody sa udáva, že osoby uvedené v bode 1 a 2 alebo 1 a 3 tejto dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Túto dohodu predkladal žalovanému k podpisu zamestnanec postupcu žalobcu. Je nepochybné, že žalovaný zrejme mal možnosť uvedenú dohodu si prečítať, ale je jednoznačné, že mohol túto dohodu ako celok prijať alebo odmietnuť. Nemal možnosť nijakým spôsobom zasiahnuť do formulácie a znenia takejto dohody. Zo znenia tejto dohody nie je jednoznačné, že žalovaný zobral na vedomie tú skutočnosť, že by konkrétna pohľadávka žalobcu bola premlčaná a napriek tomu uznáva svoj záväzok.

Súd v tomto smere poukazuje aj na vyjadrenie vedľajšieho účastníka o tom, že predložená dohoda je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy. Je to formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Tento formulár obsahuje jednostranné právne úkony uznania záväzku, prípadne pristúpenia k záväzku a dvojstranné právne úkony pri dohode o splátkach záväzku a dohode o uzatvorení rozhodcovskej doložky. Vzhľadom k predformulovanému obsahu dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Takto predformulovaná dohoda nemôže byť pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľná a určitá pretože inštitúty uznania záväzku premlčania ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami.

Je nepochybné, že takéto dohody žalobca uzatváral so spotrebiteľmi a iniciatíva k uzavretiu takejto dohody nikdy nevychádzala od spotrebiteľa. Dohoda je podpisovaná spotrebiteľmi buď po vynútenej návšteve zamestnanca, prípadne splnomocnenej osoby žalobcu, poprípade takéto dohody predkladá žalobca veriteľom poštou s vysvetlením, že ide iba o dohodu o splátkach dlhu. Spotrebiteľ ktorý chcel splátky, avšak musel podpísať celý formulár a súd pochybuje o tom, že pochopil význam toho, čo okrem splátkového kalendára navyše podpisuje.

S poukazom na § 8 ods. 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa sa jedná o nekalú obchodnú praktiku ktorej nemožno poskytnúť súdnu ochranu, nakoľko je v rozpore s dobrými mravmi (ust. § 3 os. 1 OZ). Dohodou sa dodatočne upravujú práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je nutné považovať takúto dohodu za dodatok k predbežne formulovanej štandardnej zmluve, teda k zmluve spotrebiteľskej z ktorej žalobca odvodzuje svoj nárok.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné. Na všetky právne vzťahy ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v čl. 3 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nevyhnutne musí dopádať aj na predmetnú dohodu. Rovnako aj právny režim celej citovanej smernice z ktorej je odvodený model spotrebiteľskej ochrany zakotvený v našom právnom poriadku. Dohoda ako právny úkon je pre

svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Výsledkami vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že predmetná dohoda resp. návrh nevychádzal od spotrebiteľa ale od žalobcu ktorý predložil spotrebiteľovi vopred formulovanú dohodu s ktorou tak, ako je vyššie uvedené sa mal zrejme možnosť oboznámiť pred jej podpisom, avšak v žiadnom prípade nemohol ovplyvniť jej obsah a pokiaľ s chcel dohodnúť na splátkovom kalendári, jednoznačne musel podpísať aj bod 3 tejto dohody a teda vyhlásenie o tom, že má vedomosť o premlčaní dluhu a jeho následkoch.

Vzhľadom na vyššie uvedený skutkový a právny stav veci súd predmetnú dohodu vyhodnotil ako neplatnú.

Podľa § 100 ods. 1 právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ust. § 5b Zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa (ktoré nadobudlo účinnosť 01.05.2014) orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenie práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

V danej veci je nepochybné, že zmluva o úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená 23.12.2004. Predmetnú pohľadávku v roku 2008 zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 05.09.2008 postúpil pôvodný veriteľ na žalobcu. Napriek tomu, že táto pohľadávka bola postúpená ešte v roku 2008, žalobca a ž 26.01.2012 podal žalobu na súd napriek tomu, že predčasná splatnosť úveru bola vyhlásená ešte ku dňu 25.05.2006, teda od postupcu prevzal pohľadávku ktorá ešte premlčaná nebola a k premlčaniu došlo tým, že žalobca podal žalobu na súd až 26.01.2012.

Vzhľadom na premlčanie vyššie uvedeného nároku ktorý nepochybne vyplýva zo zmluvy spotrebiteľskej a súd musel na toto premlčanie prihliadnuť, súd žalobu zamietol. Zároveň súd poukazuje aj na to, že pôvodne aj vedľajší účastník v konaní vzniesol námietku premlčania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania ktoré mu vznikli tým, že sa dal zastúpiť advokátskou kanceláriou.

Trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka pozostávajú:

- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom 16,60 €+režijný paušál 7,63 €
- vyjadrenie zo dňa 04.10.2012 16,60 €+režijný paušál 7,63€

Odmena spolu bez DPH predstavuje 48,46€+20% DPH = 9,69 € a odmena spolu s DPH je 58,15 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (§ 251 ods. 2 O.s.p.).